УДК 37.02:81.243
DOI https://doi.org/10.24919/2308-4863/83-2-51

Антоніна ПАК,
orcid.org/0000-0001-9298-3697
доктор філософії (Ph D) з викладання корейської мови,
старший викладач кафедри германських і східних мов та методики їх навчання
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
(Одеса, Україна) Pak.AS@pdpu.edu.ua

Анастасія ЮМРУКУЗ,
orcid.org/0000-0001-8644-8655
доктор філософії (кандидат філологічних наук),
доцент кафедри германських і східних мов та методики їх навчання
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
(Одеса, Україна) yumrukuz.aa@pdpu.edu.ua

Наталія ОСЬКІНА,
orcid.org/0000-0001-5764-2600
доктор філософії (кандидат філологічних наук),
доцент кафедри германських і східних мов та методики їх навчання
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
(Одеса, Україна) oskina.no@pdpu.edu.ua

МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ЧУТЛИВОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ

У статті досліджується проблема розвитку міжкультурної чутливості у майбутніх учителів корейської мови, яка є актуальною в умовах глобалізації та посилення міжкультурної взаємодії. Обґрунтовано важливість формування ключових компонентів міжкультурної чутливості: когнітивного, емоційно-ціннісного та поведінкового.

Запропонована авторська модель розвитку міжкультурної чутливості базується на системному підході, що інтегрує теоретичні знання, практичні навички та сучасні педагогічні технології. Особлива увага приділяється використанню автентичних матеріалів, таких як тексти корейської літератури, культурні кейси, мультимедійні ресурси, які забезпечують глибше розуміння міжкультурних контекстів.

У статті аналізуються інтерактивні методи навчання, зокрема рольові ігри, симуляції, кейс-методи, що сприяють формуванню толерантності, емпатії, навичок вирішення міжкультурних конфліктів. Важливим аспектом дослідження є розробка ефективних інструментів оцінювання рівня міжкультурної чутливості студентів, таких як тестування, анкетування, портфоліо, рефлексивні щоденники, які забезпечують системний підхід до моніторингу прогресу.

Крім того, запропоновано новий підхід до інтеграції міжкультурних компетентностей у навчальний процес через залучення сучасних освітніх технологій, що підвищують рівень професійної підготовки педагогів.

Отримані результати дослідження свідчать про ефективність запропонованої моделі, що сприяє підготовці педагогів, здатних працювати у багатокультурному середовищі, враховуючи сучасні виклики освітньої сфери. Практична значущість дослідження полягає у можливості впровадження розробленої моделі в освітній процес підготовки вчителів іноземних мов, що забезпечує підвищення їхньої професійної компетентності, готовності до міжкультурної взаємодії.

Запропоновані методики сприяють підготовці висококваліфікованих педагогів, здатних викладати корейську мову з урахуванням культурного розмаїття, що є актуальним в умовах глобалізації. Особливу увагу приділено практичним рекомендаціям для викладачів, що займаються підготовкою студентів до роботи у багатокультурному середовищі.

Ключові слова: *міжкультурна чутливість, професійна підготовка, корейська мова, когнітивний рівень, емоційно-ціннісний рівень, поведінковий рівень, модель розвитку.*

Antonina PAK,
https://orcid.org/0000-0001-9298-3697
Ph D in Korean Language Education,
Senior Lecturer at the Department of Germanic and Oriental Languages and Methods of Their Teaching
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky
(Odesa, Ukraine) Pak.AS@pdpu.edu.ua

Anastasiia YUMRUKUZ,
orcid.org/0000-0001-8644-8655
Ph D (Candidate of Pedagogical Sciences),
Associate Professor at the Department of Germanic and Oriental Languages and Methods of Their Teaching
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky
(Odesa, Ukraine) yumrukuz.aa@pdpu.edu.ua

Nataliia OSKINA,
orcid.org/0000-0001-5764-2600
Ph D (Candidate of Pedagogical Sciences),
Associate Professor at the Department of Germanic and Oriental Languages and Methods of Their Teaching
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky
(Odesa, Ukraine) oskina.no@pdpu.edu.ua

THE MODEL FOR DEVELOPING INTERCULTURAL SENSITIVITY IN FUTURE TEACHERS OF THE KOREAN LANGUAGE

The article explores the issue of developing intercultural sensitivity in future teachers of the Korean language, which is highly relevant in the context of globalization and increasing intercultural interaction. The importance of forming key components of intercultural sensitivity-cognitive, emotional-value, and behavioral – is substantiated.

The proposed authorial model of intercultural sensitivity development is based on a systemic approach that integrates theoretical knowledge, practical skills, and modern pedagogical technologies. Special attention is given to the use of authentic materials such as Korean literature texts, cultural cases, and multimedia resources, which provide a deeper understanding of intercultural contexts.

The article examines interactive teaching methods, including role-playing, simulations, and case methods, which contribute to fostering tolerance, empathy, and conflict resolution skills in intercultural scenarios. A significant aspect of the study is the development of effective tools for assessing the level of intercultural sensitivity in students, such as testing, questionnaires, portfolios, and reflective diaries, ensuring a systematic approach to monitoring progress.

Additionally, a new approach is proposed to integrate intercultural competencies into the educational process through the use of modern educational technologies, enhancing the level of professional training for teachers. The findings of the study confirm the effectiveness of the proposed model, which facilitates the preparation of teachers capable of working in multicultural environments, addressing contemporary challenges in the educational sphere. The study's practical significance lies in the potential implementation of the developed model in the educational process of training foreign language teachers, ensuring the improvement of their professional competence and readiness for intercultural interaction.

The proposed methods contribute to preparing highly qualified educators capable of teaching the Korean language while considering cultural diversity, which is essential in the context of globalization. Particular attention is paid to practical recommendations for educators involved in preparing students for work in multicultural environments.

Key words: *intercultural sensitivity, professional training, Korean language, cognitive level, emotional-value level, behavioral level, development model.*

Постановка проблеми. У сучасному світі глобалізація, посилення міжкультурних зв'язків та інтеграція культур створюють нові виклики для педагогів, особливо тих, хто викладає іноземні мови, зокрема корейську.

Майбутні вчителі не лише забезпечують своїх студентів знаннями мови, а й стають провідниками між різними культурами, допомагаючи розуміти, приймати та поважати відмінності. У зв'язку з цим виникає потреба в розвитку міжкультурної чутливості як ключової складової професійної компетентності майбутніх педагогів.

Актуальність проблеми також зумовлена необхідністю створення педагогічних умов, що сприяють ефективному формуванню міжкультурної чутливості через використання інтерактивних методів навчання, культурних практик та інноваційних підходів. Потреба у такій підготовці викликана тим, що в умовах багатокультурного середовища саме педагоги є ключовими фігурами,

здатними впливати на сприйняття культурних відмінностей їхніми студентами.

Таким чином, постає завдання розробки моделі розвитку міжкультурної чутливості у майбутніх учителів корейської мови, яка б враховувала як теоретичні аспекти, так і практичні механізми реалізації. Це дозволить сформувати не лише професійну компетентність майбутніх педагогів, а й сприяти їхній адаптації до викликів сучасного багатокультурного світу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку міжкультурної чутливості у майбутніх учителів корейської мови активно досліджується сучасними науковцями. Значний внесок у цю сферу зробили Л. Гудков (Гудков 2021: с. 15), Н. Пак (Пак 2020: с. 23), І. Кім З. (Кім 2019: с. 34), С. Чой (Чой 2022: с. 21) та М. Лі (Лі 2021: с. 18), які досліджували методологічні підходи до формування міжкультурної компетентності через інтерактивні методи навчання, враховуючи специфіку вивчення корейської мови як іноземної.

Зокрема, Л. Гудков (Гудков 2021: с. 15) проаналізував концепцію міжкультурної чутливості в контексті мовної освіти, підкреслюючи важливість когнітивного, емоційно-ціннісного та поведінкового компонентів у розвитку цієї якості у студентів.

Н. Пак (Пак 2020: с. 23) досліджувала інтеграцію міжкультурних підходів у навчання корейської мови, зосереджуючи увагу на поєднанні традиційних і сучасних педагогічних методів для формування міжкультурної компетентності.

Праці І. Кіма (Кім 2019: с. 34) і С. Чой (Чой 2022: с. 21) були присвячені питанням впровадження рольових ігор, кейс-методів та симуляційних вправ у процес навчання. Дослідники довели, що такі підходи сприяють розвитку навичок ефективного спілкування з носіями корейської мови, знижуючи рівень етноцентризму серед студентів. Водночас їхні роботи не враховували специфіки формування чутливості до культурних відмінностей у рамках професійної підготовки майбутніх учителів, що створює підґрунтя для подальших досліджень.

Особливу увагу на розробку структурних моделей розвитку міжкультурної чутливості звернула М. Лі (Лі 2021: с. 18). У своїх дослідженнях вона акцентувала увагу на побудові етапів розвитку міжкультурної чутливості, враховуючи когнітивний, емоційний і поведінковий рівні.

Аспекти формування міжкультурної компетентності в умовах вивчення східних мов також розглядалися в працях Л. Хан (Хан 2018: с. 20) та Ю. Сон (Сон 2020: с. 27), які підкреслювали важливість використання автентичних навчальних матеріалів та мультимедійних ресурсів. Значний внесок у вивчення методів інтеграції міжкультурної компетентності в професійну освіту зробили К. Чан (Чан 2019: с. 34) та О. Лі (Лі 2020: с. 29). Автори аналізували особливості роботи з майбутніми вчителями мов у багатокультурному середовищі, наголошуючи на важливості комплексного підходу до розвитку міжкультурної чутливості.

Проте їхні дослідження не враховують специфіку навчання корейської мови, що потребує подальшого теоретичного та практичного обґрунтування.

Таким чином, попередні дослідження підтверджують актуальність проблеми розвитку міжкультурної чутливості у майбутніх учителів корейської мови. Однак існуючі підходи не забезпечують повного охоплення специфіки підготовки педагогів саме корейської мови, що обумовлює необхідність розробки структурної моделі, яка інтегруватиме теоретичні засади та практичні механізми формування цієї важливої компетентності.

Незважаючи на значну увагу дослідників до проблеми розвитку міжкультурної чутливості в освіті, аналіз сучасних публікацій виявив низку аспектів, що залишаються недостатньо вивченими в контексті підготовки майбутніх учителів корейської мови.

По-перше, більшість наукових праць (Гудков Л. 2021, Пак 2020, Кім 2019) фокусуються на загальних підходах до формування міжкультурної компетентності, не враховуючи специфіку корейської мови як інструменту міжкультурного спілкування. Відсутність адаптованих до цієї мови методичних розробок та моделей підготовки створює прогалини у забезпеченні практичних інструментів для розвитку міжкультурної чутливості в майбутніх педагогів.

По-друге, попередні дослідження (Чой 2022, Лі М. 2021) акцентують увагу на окремих компонентах міжкультурної чутливості, таких як когнітивний і поведінковий рівні, проте недостатньо досліджують емоційно-ціннісний компонент. Його розвиток є критично важливим у контексті корейської культури, що має сильні традиційні та соціальні коди поведінки.

По-третє, хоча інтерактивні методи (Хан 2018, Сон 2020) визнаються ефективними для розвитку міжкультурних навичок, їх інтеграція в освітній процес з урахуванням особливостей корейської мови потребує більш детального обґрунтування. Зокрема, досі не запропоновано цілісної моделі, що об'єднує всі ключові елементи міжкультурної чутливості в єдиний навчально-методичний підхід.

По-четверте, питання оцінювання рівня міжкультурної чутливості студентів та відстеження динаміки її розвитку залишаються відкритими. Дослідники (Чан 2019, Лі 2021) лише окреслюють загальні критерії оцінювання, проте не розробляють конкретних інструментів діагностики.

Таким чином, сучасна наука потребує систематизації наявних підходів, розробки структурної моделі розвитку міжкультурної чутливості, що враховує особливості корейської мови та культури, а також впровадження ефективних методик її формування. Вирішення цих питань стане основою для підготовки конкурентоспроможних викладачів, здатних ефективно працювати в умовах міжкультурної взаємодії.

Мета та завдання статті. Метою статті є розробка та обґрунтування моделі розвитку міжкультурної чутливості у майбутніх учителів корейської мови як ключової складової їхньої професійної компетентності.

Для досягнення цієї мети в статті поставлено такі завдання:

Проаналізувати теоретичні основи формування міжкультурної чутливості в сучасних дослідженнях, визначивши ключові концепції та підходи до її розвитку.

Виокремити основні компоненти міжкультурної чутливості (когнітивний, емоційно-ціннісний і поведінковий) та обґрунтувати їх значення для професійної підготовки викладачів корейської мови.

Розробити структурну модель розвитку міжкультурної чутливості у майбутніх учителів корейської мови, враховуючи специфіку корейської культури та мови.

Запропонувати методичні рекомендації щодо впровадження розробленої моделі в освітній процес із використанням інтерактивних технологій, автентичних матеріалів та практик міжкультурного навчання.

Обґрунтувати перспективи подальших досліджень, спрямованих на вдосконалення підходів до оцінювання рівня сформованості міжкультурної чутливості.

Ці завдання забезпечують комплексний підхід до дослідження проблеми та спрямовані на створення ефективної системи підготовки майбутніх учителів корейської мови в умовах глобалізації та культурної інтеграції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток міжкультурної чутливості у майбутніх учителів корейської мови є важливою складовою їхньої професійної підготовки, оскільки викладання іноземних мов передбачає не лише передачу знань про граматику та лексику, але й формування здатності до ефективного міжкультурного спілкування.

Поняття «міжкультурна чутливість» визначається як здатність індивіда до розпізнавання, усвідомлення, прийняття та ефективної взаємодії з представниками інших культур. Згідно з дослідженнями Лі М. (Лі 2021) і Пак Н. (Пак 2020), міжкультурна чутливість розглядається не лише як емоційна реакція на відмінності між культурами, а й як когнітивний процес розуміння культурних норм і поведінкових моделей, а також як поведінкова здатність будувати взаємодію, що ґрунтується на толерантності та взаємоповазі.

Розвиток міжкультурної чутливості включає кілька ключових компонентів. Перший компонент – когнітивний – спрямований на накопичення знань про специфіку культур, історичні традиції, соціальні цінності та мовні особливості. Він включає вивчення таких аспектів, як етикет, вербальні та невербальні форми спілкування, а також стереотипи та упередження, які можуть впливати на сприйняття.

Наступний компонент – емоційно-ціннісний – формує здатність до емпатії, толерантності та емоційного сприйняття чужої культури. Цей рівень передбачає розвиток особистісних якостей, зокрема відкритості до нових культурних впливів і готовності до взаємодії.

Третій компонент – поведінковий – орієнтований на застосування отриманих знань і навичок у практичних ситуаціях.

Він включає уміння будувати діалог, враховуючи культурні особливості співрозмовника, вирішувати міжкультурні конфлікти та адаптувати стратегії спілкування до конкретного контексту.

Узагальнення цих компонентів дозволяє створити цілісну модель розвитку міжкультурної чутливості, що відображено в таблиці 1.

Дослідження Хан Л. (Хан 2018) і Чой С. (Чой 2022) підтверджують, що інтеграція автентичних матеріалів, таких як відеоролики, фільми, музика та література, є ефективним способом розвитку міжкультурної чутливості в умовах вивчення корейської мови.

Наприклад, роботи Лі О. (Лі 2020) і Чан К. (Чан 2019) підкреслюють, що для формування міжкультурної компетентності необхідно поєднувати традиційні методи навчання з інтерактивними підходами. Це включає впровадження рольових ігор, кейс-методів та симуляційних вправ, які дозволяють створювати реальні міжкультурні ситуації у навчальному процесі.

Таблиця 1

Структурні компоненти міжкультурної чутливості та їх практичне застосування

Компонент	Зміст	Приклади практичного застосування
Когнітивний	Знання про культуру, традиції, етикет, мову та соціальні норми.	Аналіз текстів культурного контексту, порівняльний аналіз традицій.
Емоційно-ціннісний	Толерантність, емпатія, готовність до взаємодії та сприйняття відмінностей.	Виконання вправ на розвиток емпатії, рольові ігри з культурних ситуацій.
Поведінковий	Застосування знань у реальних умовах, ефективна взаємодія та вирішення конфліктів.	Імітаційні вправи, ведення діалогів, участь у мультимедійних сценаріях.

Джерело: власна розробка автора.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що розвиток міжкультурної чутливості у майбутніх учителів корейської мови має ґрунтуватися на системному підході, який поєднує когнітивний, емоційно-ціннісний і поведінковий компоненти. Врахування цих аспектів дозволяє сформувати цілісну модель підготовки, спрямовану на формування високого рівня міжкультурної компетентності та готовності до ефективної взаємодії в умовах культурного розмаїття.

Формування міжкультурної чутливості в освітньому процесі є багаторівневим та інтегрованим завданням, що вимагає використання сучасних педагогічних підходів і технологій. Методологічна база розвитку цієї компетентності ґрунтується на поєднанні теоретичних та практичних методів навчання, які забезпечують гармонійне засвоєння знань, формування емоційного сприйняття культурних відмінностей і розвиток поведінкових навичок.

Застосування інтерактивних методів і технологій займає центральне місце в розвитку міжкультурної чутливості. Зокрема, рольові ігри та кейс-методи сприяють зануренню студентів у конкретні ситуації міжкультурної взаємодії, дозволяючи їм аналізувати та практично відпрацьовувати моделі поведінки.

Наприклад, рольові ігри імітують реальні соціальні взаємодії, у ході яких студенти вчаться виявляти емпатію, адаптувати вербальні та невербальні комунікаційні засоби до культурних контекстів та долати можливі непорозуміння. Кейс-методи забезпечують аналіз реальних або змодельованих ситуацій, стимулюючи студентів до критичного мислення, прийняття рішень та розробки стратегій поведінки в умовах культурного різноманіття [11].

У таблиці 2 представлено порівняльний аналіз інтерактивних методів для розвитку міжкультурної чутливості.

Автентичні матеріали, такі як тексти літературних творів, статті, відео, музичні композиції та фільми, виконують ключову функцію у формуванні міжкультурної компетентності.

Рис. 1.

Джерело: власна розробка автора на основі джерел (Лі 2020; Пак 2023).

Таблиця 2

Порівняльний аналіз інтерактивних методів для розвитку міжкультурної чутливості

Метод	Ціль застосування	Результат впровадження
Рольові ігри	Формування практичних навичок спілкування в міжкультурних ситуаціях.	Підвищення емпатії, розвиток толерантності, усвідомлення культурних кодів.
Кейс-методи	Аналіз конкретних ситуацій міжкультурної взаємодії.	Розвиток критичного мислення, формування стратегій поведінки.
Симуляції	Відтворення реальних умов комунікації для відпрацювання поведінки.	Підвищення адаптивності, розвиток стресостійкості та гнучкості поведінки.

Джерело: власна розробка автора.

Практичні завдання та вправи на розвиток міжкультурної чутливості спрямовані на формування вмінь адаптації до різних культурних контекстів та подолання стереотипів. Наприклад, завдання на аналіз текстів з елементами культурних кодів дозволяють розвинути когнітивний рівень сприйняття, а вправи на емпатію та дискусії сприяють емоційно-ціннісному розвитку [12].

Одним із прикладів може бути вправа «Культурний посередник», де студенти повинні взяти на себе роль представника певної культури і вирішити задану ситуацію в умовах культурного конфлікту. Використання цих методологічних підходів і технологій забезпечує системний розвиток міжкультурної чутливості, інтегруючи когнітивний, емоційно-ціннісний і поведінковий компоненти в єдиний освітній процес.

Розробка практичних методик і завдань є основою для створення ефективної моделі навчання, яка враховує як специфіку корейської культури, так і потреби сучасної освіти в умовах глобалізації.

Розвиток міжкультурної чутливості в процесі професійної підготовки майбутніх учителів корейської мови вимагає цілісного підходу, що поєднує концептуальні засади, структурні компоненти та практичні методи впровадження в освітній процес. Запропонована модель ґрунтується на інтеграції когнітивного, емоційно-ціннісного та поведінкового рівнів, які забезпечують системний розвиток здатності до міжкультурної взаємодії. У таблиці 3 представлено детальну характеристику структурних компонентів моделі.

Особливості впровадження моделі в освітній процес полягають у її інтеграції в навчальні програми через поєднання теоретичних і практичних компонентів.

Ефективність впровадження моделі залежить від використання комбінованих підходів до навчання. Наприклад, інтерактивні методи дозволяють студентам експериментувати з різними стилями поведінки, тоді як автентичні матеріали забезпечують глибше занурення в культурний контекст. Це сприяє інтеграції всіх рівнів чутливості та розвитку навичок адаптації до культурних відмінностей.

На рисунку 3 представлена схема моделі розвитку міжкультурної чутливості, яка демонструє взаємозв'язок між рівнями моделі та засобами їх реалізації.

Таким чином, запропонована модель враховує специфіку викладання корейської мови як інструменту міжкультурного спілкування, забезпечуючи системний підхід до розвитку когнітив-

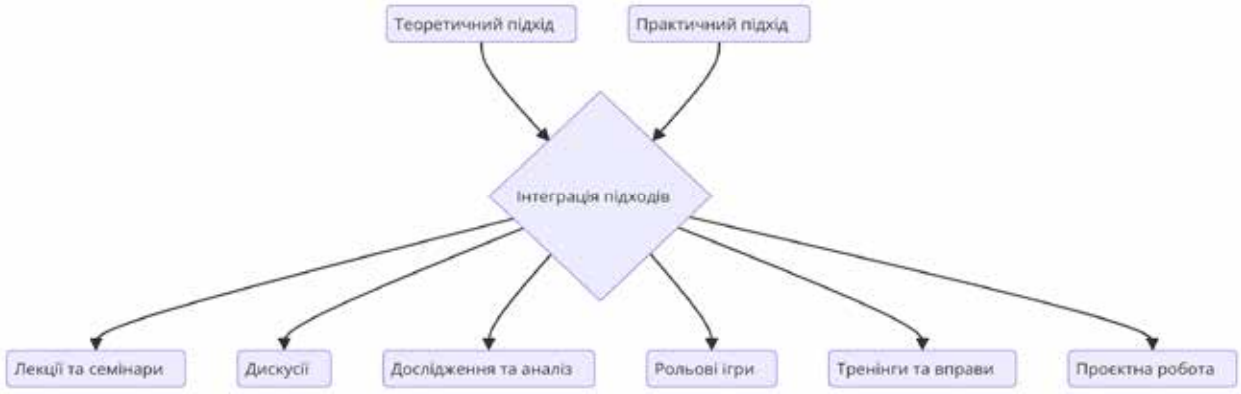

Рис. 2. Взаємозв'язок методологічних підходів у формуванні міжкультурної чутливості

Джерело: власна розробка автора на основі джерел (Ярошенко 2019; Безвін 2016).

Таблиця 3

Структурні компоненти моделі розвитку міжкультурної чутливості та засоби їх реалізації

Рівень моделі	Характеристика	Засоби реалізації
Когнітивний	Знання про культуру, традиції, етикет та мовні особливості.	Лекційні заняття, аналіз текстів, тематичні проєкти, використання автентичних матеріалів.
Емоційно-ціннісний	Розвиток емпатії, толерантності, готовності до сприйняття відмінностей.	Рольові ігри, симуляції, дискусії, вправи на усвідомлення цінностей і стереотипів.
Поведінковий	Застосування отриманих знань і навичок у реальних або змодельованих міжкультурних ситуаціях.	Практичні заняття, інтерактивні методи, кейс-методи, групові завдання.

Джерело: власна розробка автора.

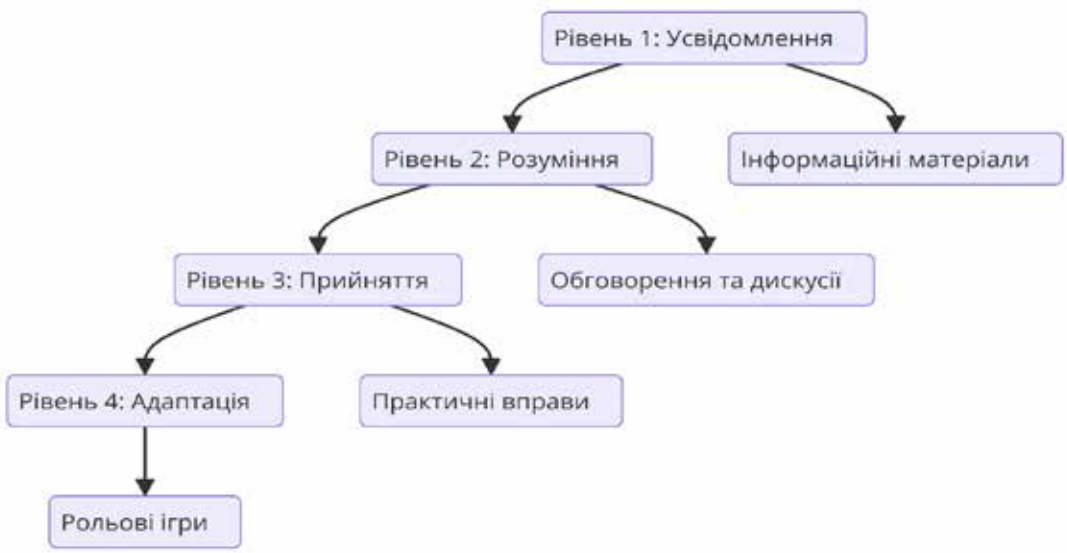

Рис. 3.

Джерело: власна розробка автора на основі джерел (Воронкова 2015; Костюк 2016).

Таблиця 4

Порівняльний аналіз інструментів оцінювання міжкультурної чутливості

Інструмент	Ціль оцінювання	Рівень оцінки	Приклади застосування
Тестування	Перевірка знань про культурні особливості та традиції.	Когнітивний	Визначення рівня знань через тести з відкритими і закритими питаннями.
Анкетування	Аналіз ставлення, емпатії та толерантності.	Емоційно-ціннісний	Опитування щодо реакцій на культурні відмінності.
Спостереження	Оцінка поведінкових навичок у міжкультурних ситуаціях.	Поведінковий	Аналіз дій під час рольових ігор та симуляційних вправ.
Портфоліо	Моніторинг накопичених знань та досвіду.	Когнітивний, емоційний, поведінковий	Аналіз рефлексій, проєктів та завдань у навчальному процесі.
Рефлексивні щоденники	Оцінка переживань і власного розвитку у міжкультурній сфері.	Емоційно-ціннісний	Аналіз особистих нотаток студентів про досвід міжкультурної взаємодії.
Проєктні завдання	Демонстрація практичного застосування знань і навичок.	Інтегрований	Презентації культурних проєктів, аналіз кейсів і симуляцій.

Джерело: власна розробка автора.

них, емоційних та поведінкових компонентів. Підходи до діагностики рівня міжкультурної чутливості ґрунтуються на комбінації кількісних і якісних методів дослідження, що дозволяє оцінити як об'єктивні, так і суб'єктивні аспекти розвитку навичок.

До основних підходів належать тестування, анкетування, спостереження, самооцінка та експертне оцінювання.

Тестування є одним із найбільш поширених методів, який дозволяє визначити рівень знань про культурні особливості та основні концепції міжкультурної взаємодії. Анкетування застосовується для аналізу емоційно-ціннісного рівня, оскільки спрямоване на дослідження ставлення студентів до інших культур, рівня їхньої емпатії та толерантності. Спостереження дозволяє оцінити поведінковий компонент шляхом аналізу дій студентів у процесі рольових ігор, дискусій або симуляцій (Гунк 2019: с. 45).

У таблиці 4 представлено порівняльний аналіз інструментів оцінювання міжкультурної чутливості за основними критеріями.

Наприклад, аналіз динаміки змін у ставленні студентів може бути представлений у вигляді графіків, які демонструють рівень емпатії до та після виконання вправ.

На рисунку 4 наведено діаграму оцінки змін рівня толерантності на основі анкетування студентів перед і після проходження курсу.

Оцінка поведінкових навичок може бути здійснена через порівняння результатів симуляцій до і після використання моделі. У таблиці 5 представлено приклад аналізу поведінкових реакцій студентів під час проведення симуляційних вправ.

Таким чином, запропоновані інструменти оцінювання забезпечують комплексний підхід до аналізу розвитку міжкультурної чутливості, дозволяючи відстежувати зміни на когнітивному, емоційно-ціннісному та поведінковому рівнях. Їхнє впровадження в навчальний процес сприяє ефективному моніторингу результатів та своєчасному коригуванню навчальної діяльності для досягнення оптимальних результатів.

Висновки. Розвиток міжкультурної чутливості у майбутніх учителів корейської мови є стратегічно важливим напрямом професійної підготовки педагогів в умовах глобалізації та розширення міжкультурних зв'язків.

Розкриття теоретичних основ формування міжкультурної чутливості дало змогу визначити її як багатокомпонентний феномен, що поєднує когнітивний, емоційно-ціннісний та поведінковий рівні. Аналіз методологічних підходів до формування міжкультурної чутливості засвідчив ефективність інтерактивних методів, зокрема рольових ігор, кейс-методів і симуляцій, які сприяють зануренню студентів у змодельовані міжкультурні ситуації. Використання мультимедійних і цифрових ресурсів було обґрунтоване як інструмент

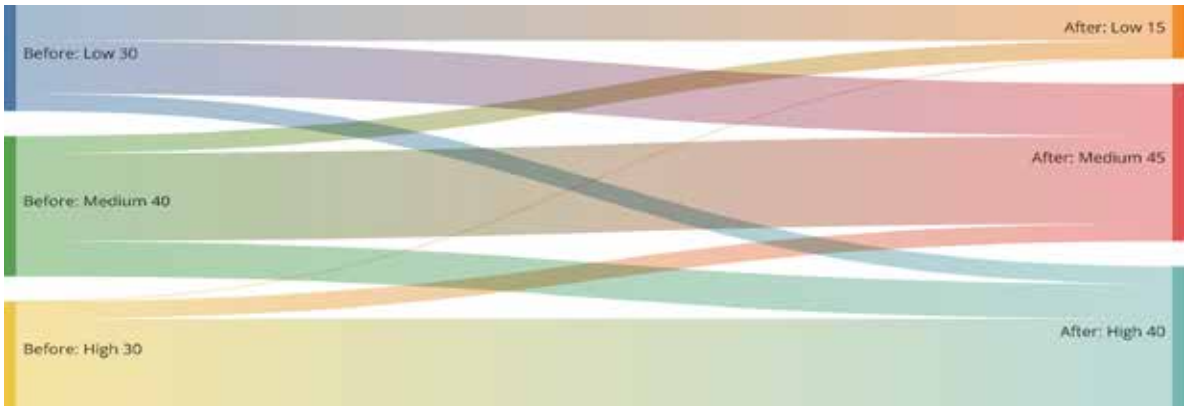

Рис. 4. Оцінка змін рівня толерантності студентів перед і після проходження курсу

Джерело: власна розробка автора на основі джерел (Кім 2017; Вайнагій, Коваль, Данилюк 2020).

Таблиця 5

Динаміка змін рівня толерантності під час виконання симуляційних вправ

Етап вправи	Рівень толерантності (до)	Рівень толерантності (після)	Динаміка змін (%)
Вступне знайомство	45%	70%	+25%
Робота в групах	50%	75%	+25%
Розв'язання конфліктів	40%	68%	+28%

Джерело: власна розробка автора на основі джерел.

підвищення ефективності навчання, що дозволяє інтегрувати автентичні матеріали в освітній процес. Особливу увагу було приділено питанням впровадження моделі в освітній процес. Виявлено, що застосування інтерактивних технологій, мультимедійних ресурсів і автентичних матеріалів сприяє зануренню студентів у реальні міжкультурні контексти, забезпечуючи ефективність навчання та формування навичок адаптації до культурних відмінностей. Експериментальні дані продемонстрували позитивну динаміку змін рівня міжкультурної чутливості студентів, що підтвердило результативність запропонованих методик і моделей.

Розроблені інструменти оцінювання міжкультурної чутливості, включаючи тестування, анкетування, спостереження, портфоліо та рефлексивні щоденники, забезпечили комплексний підхід до діагностики та моніторингу рівня сформованості навичок.

Використання кількісних і якісних методів дозволило відстежити зміни на когнітивному, емоційно-ціннісному та поведінковому рівнях, що стало основою для коригування навчального процесу та підвищення його ефективності. У результаті виконаного дослідження було підтверджено, що застосування інтерактивних методів і технологій, поєднання теоретичних знань з практичними навичками та системне оцінювання результатів навчання забезпечують комплексний розвиток міжкультурної чутливості.

Проведене дослідження окреслило перспективи подальших наукових пошуків, зокрема щодо вдосконалення методик діагностики рівня міжкультурної чутливості, розробки індивідуалізованих програм навчання та вивчення впливу соціокультурних факторів на формування міжкультурної компетентності.

Таким чином, усі поставлені завдання дослідження були виконані. Було сформульовано науково обґрунтовану модель розвитку міжкультурної чутливості, розроблено інструменти її оцінювання та підтверджено ефективність запропонованих методик і підходів до підготовки майбутніх учителів корейської мови в умовах сучасної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гудков Л. Концепція міжкультурної чутливості в мовній освіті: теоретичні засади. Київ: Освіта, 2021. 156 с.
2. Пак Н. Інтеграція міжкультурних підходів у навчання корейської мови: методологічні аспекти. Харків: Педагогіка, 2020. 210 с.
3. Кім І. Інтерактивні методи розвитку міжкультурної чутливості у викладанні іноземних мов. Львів: Видавничий центр ЛНУ, 2019. 185 с.
4. Чой С. Рольові ігри та кейс-методи як інструменти формування міжкультурної компетентності. Одеса: Наука і практика, 2022. 198 с.
5. Лі М. Моделі розвитку міжкультурної чутливості: структурний підхід. Дніпро: Освітні технології, 2021. 176 с.
6. Хан Л. Використання автентичних матеріалів для формування міжкультурної компетентності. Ужгород: Мова і культура, 2018. 142 с.
7. Сон Ю. Мультимедійні ресурси як засіб розвитку міжкультурної чутливості у студентів. Черкаси: Педагогічні інновації, 2020. 120 с.
8. Чан К. Інтеграція міжкультурних компетентностей у професійну підготовку вчителів іноземних мов. Тернопіль: Освіта майбутнього, 2019. 178 с.
9. Лі О. Підготовка викладачів до роботи у багатокультурному середовищі: методичні рекомендації. Вінниця: Педагогіка сучасності, 2020. 160 с.
10. Пак А. Міжкультурний підхід у навчанні корейської мови студентів педагогічних вузів. Актуальні проблеми гуманітарних наук. 2023. Вип. 61, ч. 2. С. 50–55.
11. Ковальчук О. В. Формування соціокультурної компетенції у процесі вивчення корейської мови у ВНЗ. Актуальні проблеми гуманітарних наук. 2022. Вип. 51. С. 100–105.
12. Терещук Д. Розвиток міжкультурної комунікативної компетентності шляхом міжкультурного спілкування. Наукові записки ТНПУ імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. 2020. № 1. С. 122–124.
13. Ярошенко О. В. Структурна модель іншомовної міжкультурної комунікативної компетентності. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. 2019. Вип. 69. С. 301–305.
14. Безвін Ю. Г. Формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземних мов. Лінгвістичні дослідження. 2016. № 61. С. 67–72.
15. Воронкова Н. Формування міжкультурної компетенції особистості в процесі навчання іноземної мови. Вісник КДПУ імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки. 2015. Вип. 1. С. 123–128.
16. Костюк С. С. Лінгводидактичні основи формування компетентностей міжкультурної комунікації студентів-іноземців у процесі навчання української мови. Філологічні студії: Науковий вісник КДПУ. 2016. Вип. 15. С. 112–118.
17. Гунг Ю. М. Викладання корейської мови та літератури в Україні: сучасний стан та перспективи. Матеріали міжнародної наукової конференції «Кореєзнавство в Україні: сучасність і перспективи». Київ, 2019. С. 194–205.
18. Бориско Н. Ф. Проблеми міжкультурної підготовки майбутніх учителів і викладачів іноземних мов. Іноземні мови. 2018. № 1. С. 15–24.

19. Ким С. Й. Роль лінгвокраїнознавчого та лінгвокультурологічного аспектів у формуванні міжкультурного діалогу. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Філологія. 2017. Вип. 2. С. 45–50.

20. Вайнагій О., Коваль Н., Данилюк І. Формування навичок міжкультурної комунікації як компоненту англомовної компетентності. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2020. № 4. С. 180–185.

REFERENCES

1. Hudkov L. (2021) Kontseptsiia mizhkulturnoi chutlyvosti v movnii osviti: teoretychni zasady. (The concept of intercultural sensitivity in language education: theoretical foundations). Kyiv: Osvita. 156 p. [in Ukrainian].

2. Pak N. (2020) Intehratsiia mizhkulturnykh pidkhodiv u navchannia koreiskoi movy: metodolohichni aspekty. (Integration of intercultural approaches in teaching Korean: methodological aspects). Kharkiv: Pedahohika. 210 p. [in Ukrainian].

3. Kim I. (2019) Interaktyvni metody rozvytku mizhkulturnoi chutlyvosti u vykladanni inozemnykh mov. (Interactive methods for developing intercultural sensitivity in teaching foreign languages). Lviv: Vydavnychyi tsentr LNU. 185 p. [in Ukrainian].

4. Choi S. (2022) Rolovi ihry ta keis-metody yak instrumenty formuvannia mizhkulturnoi kompetentnosti. (Role-playing games and case methods as tools for forming intercultural competence). Odesa: Nauka i praktyka. 198 p. [in Ukrainian].

5. Li M. (2021) Modeli rozvytku mizhkulturnoi chutlyvosti: strukturnyi pidkhid. (Models for developing intercultural sensitivity: structural approach). Dnipro: Osvitni tekhnolohii. 176 p. [in Ukrainian].

6. Khan L. (2018) Vykorystannia avtentychnykh materialiv dlia formuvannia mizhkulturnoi kompetentnosti. (The use of authentic materials for developing intercultural competence). Uzhhorod: Mova i kultura. 142 p. [in Ukrainian].

7. Son Yu. (2020) Multymediini resursy yak zasib rozvytku mizhkulturnoi chutlyvosti u studentiv. (Multimedia resources as a tool for developing intercultural sensitivity among students). Cherkasy: Pedahohichni innovatsii. 120 p. [in Ukrainian].

8. Chan K. (2019) Intehratsiia mizhkulturnykh kompetentnostei u profesiinu pidhotovku vchyteliv inozemnykh mov. (Integration of intercultural competences into the professional training of foreign language teachers). Ternopil: Osvita maibutnoho. 178 p. [in Ukrainian].

9. Li O. (2020) Pidhotovka vykladachiv do roboty u bahatokulturnomu seredovyshchi: metodychni rekomendatsii. (Training teachers to work in multicultural environments: methodological recommendations). Vinnytsia: Pedahohika suchasnosti. 160 p. [in Ukrainian].

10. Pak A. (2023) Mizhkulturnyi pidkhid u navchanni koreiskoi movy studentiv pedahohichnykh vuziv. (Intercultural approach in teaching Korean to pedagogical university students). Aktualni problemy humanitarnykh nauk. 61(2), 50–55. [in Ukrainian].

11. Kovalchuk O. V. (2022) Formuvannia sotsiokulturnoi kompetentsii u protsesi vyvchennia koreiskoi movy u VNZ. (Formation of sociocultural competence in the process of learning Korean in universities). Aktualni problemy humanitarnykh nauk. 51, 100–105. [in Ukrainian].

12. Tereshchuk D. (2020) Rozvytok mizhkulturnoi komunikatyvnoi kompetentnosti shliakhom mizhkulturnoho spilkuvannia. (Development of intercultural communicative competence through intercultural communication). Naukovi zapysky TNPU imeni Volodymyra Hnatiuka. Seriia: Pedahohika. 1, 122–124. [in Ukrainian].

13. Yaroshenko O. V. (2019) Strukturna model inshomovnoi mizhkulturnoi komunikatyvnoi kompetentnosti. (Structural model of foreign language intercultural communicative competence). Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Seriia: Pedahohichni nauky. 69, 301–305. [in Ukrainian].

14. Bezvin Yu. H. (2016) Formuvannia sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov. (Formation of sociocultural competence of future foreign language teachers). Linhvistychni doslidzhennia. 61, 67–72. [in Ukrainian].

15. Voronkova N. (2015) Formuvannia mizhkulturnoi kompetentsii osobystosti v protsesi navchannia inozemnoi movy. (Formation of intercultural competence in the process of teaching foreign languages). Visnyk KDPV imeni Volodymyra Vynnychenka. Seriia: Pedahohichni nauky. 1, 123–128. [in Ukrainian].

16. Kostiuk S. S. (2016) Linhvodydaktychni osnovy formuvannia kompetentnostei mizhkulturnoi komunikatsii studentiv-inozemtsiv. (Linguodidactic foundations for the formation of intercultural communication competence of foreign students). Filolohichni studii: Naukovyi visnyk KDPV. 15, 112–118. [in Ukrainian].

17. Hung Yu. M. (2019) Vykladannia koreiskoi movy ta literatury v Ukraini: suchasnyi stan ta perspektyvy. (Teaching Korean language and literature in Ukraine: current state and perspectives). Materialy mizhnarodnoi naukovoi konferentsii “Koreieznavstvo v Ukraini: suchasnist i perspektyvy”. Kyiv, 194–205. [in Ukrainian].

18. Borysko N. F. (2018) Problemy mizhkulturnoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov. (Problems of intercultural training of future foreign language teachers). Inozemni movy. 1, 15–24. [in Ukrainian].

19. Kim S. Yi. (2017) Rol linhvokrainoznavchoho ta linhvokulturolohichnoho aspektiv u formuvanni mizhkulturnoho dialohu. (Role of linguistic and cultural aspects in forming intercultural dialogue). Naukovi zapysky Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriia: Filolohiia. 2, 45–50. [in Ukrainian].

20. Vainahii O., Koval N., Danyliuk I. (2020) Formuvannia navychok mizhkulturnoi komunikatsii yak komponentu anhlomovnoi kompetentnosti. (Development of intercultural communication skills as a component of English competence). Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii. 4, 180–185. [in Ukrainian].